

Lönj ë Luk ye mïth cök ciënjbai kenë kóc ken

Lëk de yith

Luoi ee lönj ë luk ee bë mïth ku kóccken kony ku nönj ka waar kë ku bïk mïth thii ku mïth njuën gël cök ciënjbai kenë kóccken në ceñ alawën.

Ke yen ë lönjë, meth cök ciënjbai kenë kóccken, ku bë jal ya neem në kóc ye mïth gël lui kenë Akutnhom de Pialguop ku Lotuenj de Kóc (Department of Health and Human Services) man cï gör në wët cekic col (akutnhom). Kóc ke meth adhieth eke loi luoiden de muñ e meth ku ka beke jal ya kuony ne kóc ye mïth gel, ku yine keek kony eyadë në akutnhïim kök, ago ka riëc cï ke piöth në lotuenj meth gël.

Lönj ë luk ye mïth cök ciënjbai kenë kóccken anönjic kaci keek jäi. Në thesk cenë ke lönj tääu ke kóc ke gël de mïth abë meth ya cath ago tiit lan nyicic yen muk ku lan kuony e lönj cï tääu cök.

Ye Lönj de muök baai ceñ thin?

Lönj de muök baai ee tö në pëi ke 12, ku yen alëu bë yic cök, ka yen alëu bë tääu në run ke rou. Kölnin benë lönj thök abë tö në werenj (athöör) de lukic.

Na cï kóc ke gël mïth ye tiñ lan cï kóc ke meth ye lëu bïk lui tënë ka riilic tiëñ bec këk lo tënë athöör luk, ke lönj abë thök në köi cï tääu ku ku kóc ke gël de mïth ku Luñ Mith (Children's Court) aci ber tö thin.

Të cïn lönj tääu në pëi juic wër pëi ke 12, ke akutnhom abë ye lönjë caar ke pëi ke 12 kën thök. Të cï raan ebën ye gam lan adë keka cïn ke ber yen loñ kënë kór, ke akutnhom de gël de mïth abë ye lönj nyai ku yin cï be ber lo në Luñ de Mith (Children's Court). Ku eyadë të görë kaam dö të thök athööric, akutnhom gël de mïth alëu bë gët t të nönj Luk ago pëi juakic. .

Ye kako ye lönj ke kór ba ke loi?

Luoi de lönj luk ye mïth cök ciënjbai kenë kóccken ebë kóc ke mïth wei (kony) ku tiit nyin n meth ago gël kuyen muk bai. Anönj ka ye lönj ke kór bï kóc ke mïth ke loi. Keek anönjic ke wëlkë:

- Ye raan luoi puöl bë nem, ku ye lo amet ci kóc lui ke yin cölic
- Mat yï cin wenë kóc ke gël de mïth aguökë ajuer de lotuenj de meth loi
- Loi ka cï akutnhom de gël de mïth ke lëk yin
- Lëkë raan lui kenë akutnhom de gël mïth në nïn ke dhorou yic(7) të cïn bai ger
- Loi këriëc ebën cï lönj luel ye ba loi

Athiek yic bë kóc ke meth ku raan lui kenë akutnhom gël de mïth ke ciin mat ago ka cï röth loi nyai, kake cök lönj tēëu.

Mïth cï njuën aye kóc kuony në loi de ajuerden de lo tuenj cike cï lönj luel. Wei de kóc ke meth ku kóc lui eya ke thiekic tēnönj meth ku wei meth a lotuenj apieth kenë luoi de.

Yenjö ye luoi de raan gël de meth?

Yen eka ci röth loi jämic kenë kóc ke meth, kake cök lönj tēëu, ku loi ajuer de lotuenj de meth kenë kóc ke meth ku cök theny duñcorde kujol cök kuany cök në luöi.

Ajuer de lotuer de meth abe ya to ke caar de thaa thok eben ku koc ke meth abe ya to ne caar de yic. Raan lui kené akutnholm de gel de mith abe ye cin mat kené koc ke meth kueny de cok de ajuer ku be meth muk apieth.

Lëu bë löj luk de muök baai dhoŋkou?

Akutnholm gel de mith alëu bë ger (gët) të noj Luŋ de Mith (Children's Court) ago puöl bë löj dhoŋkou të ci ke kakë röth loi:

- të kené löj ci luel kuany cök
- koc ke meth, ka manh ci nuen man (yen) gel akënë ke kor löj buoth
- pïr de meth aci apieth cikä kor löj de lotuer.

Ajuer këne abe dhuk tene Luŋ de Mith (Children's Court.) bë lui ye dac lo bëi bei. Në luk koc, ke meth alëu bë nyai të noj kocken agut theek bené luk ke cöök.

Kënë rot loi në Luŋ de Mith (Children's Court) athöj kené kë yon ci rot kan loi në lo tuendu në lukic yon lené löj luk ye mith cok ciŋbai kené kocken tääu.

Lëu bë löj muök baai nyai (bë tem kou) ka war kök thïn?

Në theek (thää) to löj muök baai, mëdhiëth meth ka menh ci nuen, ka raan lui ke akutnholm gel mith alëu bë ger (gët) të noj luk të yen en tïj ke cin kë ber löj kor. Raan töj de ke koc cike luelkë alëu bë ger të noj luk ago löj nyai.

Eyadë, në theek to löj ë luk ye mith cok ciŋbai kené kocken keek ke raan de meth, raan gel de mith, meth ka menh ci nuen alëu bë ger (gët) të noj luk ago kök war në löjic.

Noj dhuum në löj e luk ye mith cok ciŋbai kené kocken?

Raan de meth, meth ka menh ci nuen aläu ba dhuum të yin en tïj ke Luŋ de Mith (Children's Court) ken yic loi loi. Dhuum aye dac loi ke pei kë thök në töj e tæu luk löj. Athöör ke dhuum atö në Luŋ de Mith (Children's Court), Luŋ de Majietheret ka Luŋ de Kauti.

Ye tēno Lëu bë mëdhiëth ku mith lëk de löj yök thïn?

Na kor lëk de löj ke yin thiëc:

- mämi dun ye lo ne lukic kene yin
- mämi thiak kené yin(ku ci gor rin buj de *Yellow Pages* yic ne bian de mämi yic ('Solicitors'))
- akutnholm de Victoria Legal Aid, Melbourne, telepun 1300 792 387
- akutnholm de Aboriginal Family Violence Prevention & Legal Service Victoria, telepun 1800 105 303
- akutnholm de mämii ke bai

Ka yené ke raan yök

Rinke raan lui kené akutnholm gel de mith: _____

Telepun de raan lui kené akutnholm gel de mith: _____

Telepun de Akutnholm de Pialguop ku Lotuer de Koc (Department of Health and Human Services) në bailonj cej

Na kor lëkdit ke yin thiëc muktap de Akutnholm de Pialguop ku Lotuer de Koc (Department of Health and Human Services) to në bailonj cej.

Ago athöore yök në dhël pieth bïn ye nyic kuen, ke yïn gäre imel tenoŋ cpmanual@dhhs.vic.gov.au

E gar de Akuma de Victoria, 1 Treasury Place, Melbourne.

© wilaya de Victoria, Akutnhom de Pialguop ku Lötueŋ de Koc (Department of Health and Human Services),
Aduŋ 2016

Atö në www.dhs.vic.gov.au